

UNDERVISNINGSMATERIALE

HJERTETS GEOMETRI

VIGGO BJERRING

ROMAN
EKBÁTANA

Indhold

Hjertets geometri af Viggo Bjerring: Kort præsentation

Om undervisningsmaterialet

Tre indgangsvinkler til romanen:

Fortælleren Mads Arvesen og hans udvikling

1. Karakterisér fortælleren
2. Fortælleren og stilstanden
3. Hjertet
4. Slutningen

Science fiction-genren og samtiden i fremtiden

1. Hvad er science-fiction?
2. Mærkværdiggørelse – *et novum*
3. Samtiden i fremtiden
4. Teknologiens rolle

Dystopier, simulationer og kunstig intelligens

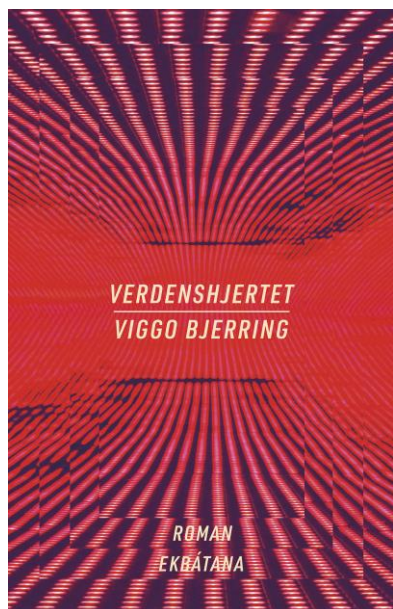
1. Simulationsuniverset
2. Dystopien og den postapokalyptiske genre
3. Kunstig intelligens

7 forslag til skriveøvelser

Links og litteraturliste

Hjertets geometri af Viggo Bjerring

Hjertets geometri er en fortsættelse af *Verdenshjertet*. Romanen udkom d. 23/2 2024, er 248 sider, 259 kr. vejl. ISBN: 9788794299176. Kan købes i alle landets boghandlere og via Bogportalen. Du kan også bestille *Verdenshjertet-bøgerne 1 & 2*. 449 kr. vejl. ISBN: 9788794299268. Kontakt forlaget for rabat på classesæt: forlaget@ekbatana.dk.

"Hjertets geometri [...] er velskrevet og værdifuld samtidslitteratur om vores livsbetingelser i en verden på randen af knockout, hvor klimaet, krigene og den kunstige intelligens ændrer forudsætningerne for menneskelivet". – Weekendavisen, Klaus Rothstein

"[Hjertets geometri red.] formår at balancere spænding med mystik, filosofi og ren syre i en slags 'sci-fi møder eksistentiel dannelse'." – Litteratursiden, Rune Christiansen

Kort om handlingen

I *Hjertets geometri* befinder vi os en i udefineret nær fremtid, hvor hovedkarakteren Mads er i en postapokalyptisk verden, hvor alt er gået i stå. Alle andre mennesker er størknet, det samme er skyerne på himlen, bølgerne på havet og insekterne i luften.

Mads kæmper med ensomheden, sig selv og sine omgivelser. Han finder en form for normaltilstand i det dystopiske univers og begynder at navigere i denne verden, hvor han er den eneste levende, hvor alt er gået i stå, al elektronik er dødt, og skærmene er sorte.

Langsomt begynder han at udforske stilstanden og filtrer ind i et større mysterium og ind i hjertets mørke. I en villa i Espergærde er der et Verdenshjerte, der holder verden i gang som en simulation. Mads beslutter sig for at redde hjertet i bedste pace maker-stil, men det bliver en kamp mod tiden.

Viggo Bjerring er født i 1981. Han debuterede i 2016 med novellesamlingen *Balancekatten*. Samme år udkom han med kortromanen *QWERTY*, som blev nomineret til Danske Skønlitterære Forfatteres pris, Den Svære Toer. I 2021 udkom *Verdenshjertet*, der er hans første roman, og som *Hjertets geometri* er en fortsættelse af. Bøgerne er solgt til oversættelse i flere lande, bl.a. Frankrig, Polen og Tjekkiet. Viggo Bjerring modtog i 2022 Statens Kunstfonds treårige arbejdslegat.

Om undervisningsmaterialet

Undervisningsmaterialet præsenterer tre forskellige veje ind i romanen. De tre afsnit fungerer som forskellige indgangsvinkler, man kan tage fat i og bruge i sin værklæsning af romanen sammen med eleverne.

Man kan tage fat i alle tre temaer eller udvælge nogle, alt efter hvad der passer til undervisningssituationen. Det er også en mulighed at inddеле eleverne i grupper og lade hver gruppe udforske et afsnit, hvorefter der samles op i fællesskab.

Hjertets geometri er rig på didaktiske muligheder såvel som litterære kvaliteter. Det er en meget aktuel roman, der tager fat i nogle af samtidens store problemstillinger og åbner for en samtale om kunstig intelligens, etik og eksistentielle spørgsmål.

Romanen udforsker psykologiske temaer om ensomhed og isolation, samt større samfundsomvæltende bevægelser som accelerationssamfundet, undtagelsestilstande og kapitalismens kollaps. Dertil kan bogen bruges til at arbejde med genrer som science fiction, dystopier og det postapokalyptiske.

Romanlæsningen kan udgøre et selvstændigt værkforløb (med indfrielse af krav om nyeste litteratur). Den kan også indgå i et større forløb, hvor man tager fat i f.eks. ”Digitalisering og kunstig intelligens”, ”simulationsuniverser og virkelighedsopfattelser” og ”samfundskritik og kriselitteratur”.

Hjertets geometri kan desuden inddrages i flerfaglige forløb og større skriftlige opgaver, måske mest oplagt i samarbejde med samfundsfag, filosofi, psykologi og historie.

Undervisningsmaterialet afsluttes med en række ideer til skriveøvelser samt inspiration til videre læsning.

Der er også udarbejdet undervisningsmateriale til *Verdenshjertet* – det kan downloades her: <https://ekbatana.dk/butik/viggo-bjerring-verdenshjertet/>

Kommentarer og afklarende spørgsmål kan rettes til Kirsten Vestergaard Mikkelsen på adressen kirsten.ekbatana@gmail.com.

Kirsten Vestergaard Mikkelsen, cand.mag. i litteraturvidenskab og har erfaring som litteratur- og kulturformidler i bl.a. Poesiens Hus og Glostrup Bibliotek og som oversætter og forlagsredaktør.

Fortælleren Mads Arvesen og hans udvikling

1. Karakterisér fortælleren ud fra nedenstående støttepunkter:

- a. Beskriv hans livsstil i stilstanden: Hvad tager han sig til? Hvilke rutiner opbygger han? Hvad spiser han?
- b. Hvordan er hans mentale og fysiske helbredstilstand? Hvordan påvirker Stilstanden ham? Hvad finder han håb i? Hvad udfordrer ham?
- c. Hvordan er han som socialt menneske? Hvordan reagerer han f.eks. på alle de størknede, hvordan beskriver han dem? Og hvordan reagerer han, da han møder katten?
- d. Han beskriver flere gange sig selv som en "non-player character". Hvad siger det om hans egen opfattelse af sig selv?

2. Fortælleren og stilstanden

- a. Hvordan ville du selv reagere, hvis du vågnede op i en stilstand? Ville du handle helt anderledes, eller spejler du dig i Mads' måde at reagere på? Har du sympati med ham?
- b. Kom med et eksempel fra kapitlet "Stilstanden", hvor du enten spejler dig i Mads' reaktion eller omvendt bliver irriteret over hans handlinger.
- c. Hvis du var en af de størknede, hvad ville så være den værste og den bedste situation at havne i for dig?

3. Hjertet

- a. Hvordan forstår I titlen *Hjertets geometri*? Beskriv både titlen i den konkrete forståelse og giv også et bud på, hvordan den kan forstås metaforisk.
- b. Er der en sammenhæng mellem fortælleren Mads Arvesen og Verdenshjertet? Hvordan er de forbundne? Mads Arvesen finder frem til nøglen til hjertet i kælderens ved at dykke ned i sine egne minder, hvilken forbindelse skaber det?

4. Slutningen

- a. Hvad er det for en anden udgave af Mads, vi møder i det sidste kapitel? Tror I, de to Mads'er vil kunne lide hinanden?
- b. Forsøg at formulere nogle hovedpointer og/eller centrale budskaber i romanen. Hvilke følelser og overvejelser aktiverer hovedkarakteren Mads Arvesen i os?

Science fiction-genren og samtiden i fremtiden

Bogen skriver sig ind i en science fiction-tradition og kalder sig selv en fremtidsroman.

1. Hvordan opdager man som læser, at der er tale om science fiction? Hvilke tegn er der på genren i teksten?

→ Læs om science fiction-genren her under "Hvad er science fiction": <https://www.science-fiction.dk/articles/static/faq>

2. Science fiction-genren er kendetegnet ved, at man oplever en mærkværdiggørelse. Tekstens univers er på en gang genkendeligt og fremmed (læs nærmere om begrebet mærkværdiggørelse i ovenstående link). Dertil er science fiction-fortællinger ofte bygget op omkring noget nyt, *et novum*, der adskiller tekstens univers fra virkeligheden. Det kan være en markant samfundsændring eller et teknologisk gennembrud (læs nærmere om begrebet *novum* i ovenstående link).
 - a. Hvilket novum eller nova er til stede i romanen? Hvor tæt lægger tekstens universer sig op af vores nuværende teknologiske og samfundsmæssige virkelighed?
 - b. Hvordan arbejder romanen med en blanding mellem det genkendelige og det fremmede? Hvordan skaber det mærkværdiggørelse i teksten? Find nogle gode teksteksempler.
3. Science fiction-romaner opfattes ofte som en kommentar til samtiden, den er skrevet i. Man skriver en handling frem i en (mere eller mindre) nær fremtid for at kunne kritisere, reflektere over eller spejle tendenser og udfordringer i samfundet.
 - a. Hvilke tendenser og udfordringer i vores samfund synes du, romanen tager fat i? Tag evt. udgangspunkt i det midterste tekstafsnit på side 73 eller find selv andre teksteksempler.

4. I et interview med Institutttet for Fremtidsforskning udtaler Viggo Bjerring:

"Jeg tror, at følelsen af uvirkelighed er ret udbredt. Jeg tror, mange af os har følelsen af, at det er gået rigtig stærkt de seneste 5-10 år, og at vores erkendelse halter bagefter. Jeg tror, at den her trang, som jeg også selv har, til at trykke på den helt store pauseknop findes hos mange mennesker."

[...]

"I Hjertets geometri er alle skærmene gået i sort, og al teknologi er slukket, så det er også en verden uden skærme. Vores skærme er jo også er en form for simulation, som vi alle tilbringer en stor del af vores hverdag i. Teknologien har altid skabt en stor afstand til verden, men lige nu tror jeg, at mange har en følelse af, at den afstand er blevet for stor, og at man gerne vil tilbage og tættere på en taktil, sanselig og nær realitet med nære relationer, familie og venner. Uden det digitale lag vi lægger over virkeligheden hele tiden."

- a. Føler I også, at teknologien er med til at skabe et lag mellem jer selv og oplevelsen af virkeligheden? Kom med eksempler på, hvornår I oplever det.
- b. Kom med eksempler på andre kulturelle elementer (bøger, film og tv-serier), der ligesom *Hjertets geometri* foregår i en postapokalyptisk verden, der sætter de teknologiske muligheder ud af spil. Hvad siger det om vores forhold til teknologi og den digitale tidsalder, vi lever i?
- c. Hvordan reagerer I på ideen om, at al elektronik og teknologi går i stykker i morgen? Hvad ville være negativt, og hvad ville være positivt? Lav en liste med 5-10 fordele og ulemper.

Lyt til hele interviewet med Institutttet for Fremtidsforskning her: <https://open.spotify.com/episode/5s074CSRTzwQCAOxVL3RQE>

Dystopier, simulationer og kunstig intelligens

1. Romanen udspiller sig i et simulationsunivers, hvor omverdenen og mennesket ikke er andet end teknologi, koder og data. Simulationsuniverset beskrives bl.a. på side 15-20 og side 30-34.
 - a. Hvad karakteriserer simulationsuniverset, som det viser sig i bogen? Var det overraskende, at Mads til sidst ender i en anden simulation?
 - b. Hvordan beskrives Gudpunktet, som ligger i Verdenshertets indre? Hvilken betydning har det i simulationsuniverset?
 - c. Hvordan reagerer hovedkarakteren Mads på, at verden omkring ham er en simulation? Hvordan reagerer du selv på den tanke? Opfatter du ideen om, at verden er en simulation som en reel mulighed?
 - d. Er du før i populærkulturen stødt på ideen om, at vi alle er en del af en stor simulation? Hvorfor er simulationstanken så dragende, hvilke tanker sætter den i gang hos dig?

Viggo Bjerring udtaler i et interview med podcasten Fremtidsministeriet:

"Simulationsteori taler til tidsånden. Simulationsteorien er ældgammel og går tilbage til 500 år f. kr. og findes i kinesisk filosofi, græsk filosofi osv. Men det er, som om simulationsideen har fået en helt anden relevans for almindelige mennesker i kraft af teknologiens udvikling de senere år, kunstig intelligens osv. Det får os til at stille de klassiske filosofiske spørgsmål med en anden vægt. At vi tilbringer så meget tid i virtuelle universer på SoMe, og at der befinder sig det her digitale lag mellem os selv og virkeligheden, gør spørgsmålet påtrængende for rigtig mange mennesker. Der bliver rejst filosofiske spørgsmål som f.eks. "er virtuelle verdner virkelige?", "hvilken værdi har de?", "hvilken etik fordrer de?". Det er jo det helt gamle filosofiske spørgsmål: "Hvad er virkelighed?"

- e. Diskuter om simulationsideen har fået en anden relevans i dag i kraft af teknologiens udvikling de senere år. Kom med bud på, hvorfor den virtuelle verden har lige så stor værdi som den fysiske verden, og modsat hvorfor den ikke har.

EKSTRA: Som indgang til diskussionen så lyt til dette afsnit af Skønlitteratur på P1, hvor Viggo Bjerring fortæller om sin inspiration fra filosofen David Chalmers i sin beskrivelse af simulationsuniverset. Samtalen om Chalmers starter ca. 38.07:

<https://www.dr.dk/lyd/p1/skoenlitteratur/skoenlitteratur-2024/skoenlitteratur-verden-har-hjertestop-11032403013>

2. Dystopien og den postapokalyptiske genre. Begynd med at læse om dystopien som genre her: <https://denstoredanske.lex.dk/dystopi>
 - a. Kom med tre forklaringer på, hvorfor romanen kan beskrives som en dystopi.
 - b. Er det en håbløs stemning, romanen efterlader jer med, eller giver den jer modsat lyst til at forandre verden? Hvad fortæller stemningen jer om dystopien som genre?

I et interview med Institutet for Fremtidsforskning siger Viggo Bjerring om dystopien:

"Dystopierne er overalt, og det siger helt klart noget om den tid, vi lever i. Jeg tror, vi har brug for fremskrivningerne af de potentielle kriser, vi står overfor: klimakrisen, atomtruslens genkomst, udviklingen af kunstig intelligens. Vi har bl.a. brug for dem, fordi politikerne sjældent formår at tænke mere end fire år frem til det næste valg, og de her kriser er generelt mere langstrakte. Vi har brug for at tænke 10, 20, 30 år ud i fremtiden. Derfor er der et akut behov for det, og der tænker jeg, at den spekulative fiktion er en slags fremtidsforskning, vi har brug for. Vi har mere brug for det, end vi har haft i mange år. Dystopien er en advarsel, hvor utopien mere er et håb. Lige nu er det måske bare vigtigere at se på de ting, vi frygter."

- c. Er I enige med Viggo Bjerring i, at vi lige nu har mere brug for dystopierne end utopierne? Hvorfor? Hvorfor ikke?
3. I 2022 blev den første Chat GPT lanceret. AI og kunstig intelligens har allerede forandret verden og kommer til at få stor betydning i fremtiden på alle parametre. Det gælder både på et højt videnskabeligt niveau og i vores handlinger og gøremål i hverdagen.
 - a. Hvilke muligheder og problemer har I selv oplevet i jeres hverdag med AI og Chat GPT?

- b. Hvordan forestiller I jer, at AI kommer til at påvirke fremtiden? Tror I mest på mulighederne, som AI kan give os, eller omvendt mest på farerne, der er forbundet med AI?
- c. Ud fra jeres svar på de to forrige spørgsmål, hvordan vil I så beskrive jeres syn på fremtiden? Er den utopisk, dystopisk eller en blanding?

Lyt til hele interviewet med Institutet for Fremtidsforskning her: <https://open.spotify.com/episode/5s074CSRTzwQCAOxVL3RQE>

7 forslag til skriveøvelser

1. Til sidst i romanen møder vi en anden version af Mads Arvesen i et andet univers. Beskriv en anden version af dig selv, som du ville se ud i et parallelt univers. Kom også ind på, hvordan du ville reagere, hvis du mødte din egen dobbeltgænger.
2. Brug ChatGPT til at skrive din egen korte science fiction-novelle. Vær opmærksom på, hvilke kendetegn for genren den bruger, og hvilke ekstra elementer du fodrer den med.
3. Lav en podcast, hvor I taler om romanen eller om AI. Det kan både være en samtale-podcast, en reportage, et interview eller en blanding.
4. Skriv din egen bagsidetekst. Lav et bud på den introducerende tekst, sådan som du ville skrive den (overvej forinden, hvad du særligt vil fremhæve ved bogen).
5. Skriv en anmeldelse til SoMe, f.eks. TikTok eller Instagram. Overvej herunder din visuelle formidling i form af billeder og/eller reels. I kan f.eks. lade jer inspirere af profilen 'litteratouren': <https://www.instagram.com/litteratouren/>
6. Tegn et portræt af Mads Arvesen, hvor du viser, hvordan du forestiller dig ham. Hvordan ser han ud? Du kan også vælge at tegne en situation i romanen eller f.eks., hvordan du forestiller dig, at Verdenshjertet ser ud.
7. Lav en Kahoot eller popquiz over romanen. Kom herunder også ind på simulations-universet og kendetegn ved dystopien og science-fiction genren.

Links og litteraturliste

Interviews

[Instituttet for fremtidsforskning](#)

[Skønlitteratur på P1](#)

Udvalgte anmeldelser og læsninger

[Weekendavisen](#)

[Litteratursiden](#)

Andre links:

[Forfatterportræt af Viggo Bjerring på Forfatterweb](#)

[Om science fiction](#)

[Om dystopien](#)

[Undervisningsmateriale til *Verdenshjertet*](#)